

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 16 grudnia 2016 r.

Poz. 4109

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.99.2016 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016.446 j.t. z późn. zm.)

stwierdza się nieważność

uchwały nr XXIII/150/2016 Rady Gminy Słupia (Konecka) z dnia 8 listopada 2016 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Słupia (Konecka) w części określonej w § 2 ust. 7, § 23 i § 24.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Słupi uchwałą z dnia 8 listopada 2016 roku Nr XXIII/150/2016 uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Słupia.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2016. 250 j.t., dalej ustawa), zgodnie z którym rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie *gminy*, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego.

Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 6) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 7) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Ponadto regulamin może wprowadzać obowiązek selektywnego zbierania odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt. 1 lit. a (art. 4 ust. 2a ustawy).

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, iż w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Analiza brzmienia cytowanego wyżej art. 4 ust. 2 ustawy, w świetle sądowej linii orzeczniczej prowadzi do jednoznacznego wniosku, że ustawodawca określił w tym przepisie enumeratywnie, a zatem w sposób ścisły i konkretny zakres przedmiotowy regulaminu. Rada gminy nie może zatem normować w regulaminie zagadnień nie przewidzianych zakresem normy kompetencyjnej, jaką bez wątplenia jest art. 4 ust. 2 ustawy. Treść regulaminu musi bezwzględnie odpowiadać zakresowi delegacji ustawowej, co jest konsekwencją brzmienia art. 94 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Uchwalając akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi zatem ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady, poprzez wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej, prowadzi w rezultacie do naruszenia związku formalnego i materialnego pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co należy traktować jako istotne naruszenie prawa.

Ponadto należy podkreślić, że wymienione w art. 4 ust. 2 ustawy elementy regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie mają charakter obligatoryjny. Uchwalając zatem regulamin rada gminy winna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w powołanym przepisie zagadnień. Określając zakres owych zagadnień ustawodawca nie posłużył się bowiem sformułowaniem „w szczególności”, „może określić”, lecz użył pojęcia „regulamin określa” (vide wyrok NSA z dnia 9 września 2014 r. II OSK 654/14, wyrok NSA z dnia 9 listopada 2012 r. II OSK 2012/12, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 3 lipca 2014 r. II SA/Gl 465/14, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2014 r. IV SA/Po 748/13).

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, iż przepisy określone w § 2 ust. 7, § 23 i § 24 przedmiotowej uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa, z tego powodu gdyż postanowienia regulaminu albo wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego albo regulują zagadnienia już uregulowane przepisami prawnymi wyższego rzędu.

Zgodnie z § 2 ust. 7 uchwały „właściciele nieruchomości służących do użytku publicznego są zobowiązani niezwłocznie po każdorazowym wystąpieniu zjawiska atmosferycznego do ich oczyszczania ze śniegu, lodu i błota, natomiast z innych zanieczyszczeń w miarę potrzeb”.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy rada gminy uprawniona jest jedynie do określenia wymagań w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego. Bez wątplenia w oparciu o taką delegację nie można nakazać właścicielom nieruchomości usuwania bądź ograniczania śliskości na terenie nieruchomości, dodatkowo wskazując termin wykonania tego obowiązku jako niezwłoczny. Z całą pewnością nie stanowi takiego upoważnienia art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy, który nakłada na właścicieli obowiązek zapewnienia utrzymania czystości i porządku poprzez realizację innych obowiązków określonych w regulaminie, ponieważ tak sformułowany obowiązek wykracza poza normę kompetencyjną zawartą w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy.

Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 8 regulamin powinien określać zasady dotyczące wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania. W ocenie organu nadzoru regulacja zapisana w § 23 uchwały określająca obowiązek przeprowadzenia deratyzacji we wszystkich obiektach, w których stwierdzono występowanie gryzoni lub insektów nie spełnia obligatoryjnego obowiązku

wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji jak również nie określa terminów jej przeprowadzenia. Celem upoważnienia z art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy do wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji było zobligowanie rad gmin do wskazania konkretnych obszarów w obrębie właściwości gminy, które ze względu na realizowane tam funkcje, bądź inne okoliczności wymagające poddania ich obowiązkowi deratyzacji. Ponadto przyjęcie w uchwale zapisu, iż koszty przeprowadzenia deratyzacji obciążają właścicieli nieruchomości stanowi przekroczenie kompetencji ustawowej.

Rada Gminy w Słupiu w § 24 uchwały postanowiła, że traci moc uchwała nr XXII/153/2012 z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Słupia oraz uchwała Nr XXVI/185/2013 Rady Gminy Słupia z dnia 25 czerwca 2013 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Słupia oraz uchwała Nr XXXI/222/2013 Rady Gminy Słupia z dnia 30 grudnia 2013r. w sprawie zmian Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Słupia. Postanowienie § 24 uchwały niezgodne jest z art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.87), zgodnie z którym dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane m. in. na podstawie art. 4 ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy dn. 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) zachowują moc na okres na jaki zostały wydane jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Ustawa zmieniająca weszła w życie dn. 1 lutego 2015 r., co oznacza, że uchwały Rady Gminy Słupia wymienione w § 24 uchwały przestały obowiązywać z mocy prawa z dniem 1 sierpnia 2016 roku, a Rada nie miała kompetencji do utraty ich mocy.

Mając powyższe na uwadze stwierdzenie nieważności uchwały w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

Wojewoda Świętokrzyski

Agata Katarzyna Wojtyszek